

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Варшавський університет (Польща)
Загребський університет (Хорватія)
Стамбульський університет (Туреччина)

**ВИКЛАДАННЯ МОВ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ**

Тези XXVII Міжнародної
науково-практичної конференції

(5–6 червня 2025 року, м. Харків, Україна)

Електронний ресурс

Харків
2025

Редакційна колегія: Домніч С. П. (відповідальний редактор),
Домніч С. П., Вялкова Н. Г. (технічний редактор)

Адреса редакційної колегії: 61022, Харків, майдан Свободи, 4,
Навчально-науковий інститут міжнародної освіти
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна

Відповідальність за достовірність викладених фактів, аутентичність цитат, правопис, стиль, а також правильність списку використаних джерел несуть автори тез, які включені до електронної збірки.

В 43 Викладання мов у закладах вищої освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки: Тези XXVII Міжнародної наук.-практ. конф. (5–6 червня 2025 року, м. Харків, Україна). [Електронний ресурс]. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. (PDF 78 с.)
URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/21682>

До електронного збірника включено тези доповідей, присвячені актуальним теоретичним питанням мовознавства та прикладним аспектам методики викладання мов у закладах вищої освіти. У матеріалах представлено результати досліджень науковців і викладачів української та англійської мов як іноземних, профільних дисциплін, які висвітлюють сучасні проблеми та інноваційні підходи до мовної освіти в Україні.

Проаналізовано новітні досягнення у сфері викладання іноземних мов та профільних дисциплін, зокрема психолого-педагогічні та лінгвістичні засади методики навчання, міжпредметну координацію, професійно орієнтоване навчання, а також лінгвокультурологічні аспекти викладання. Окрема увага приділена питанням дистанційної освіти, зокрема організації мовної та фахової підготовки в онлайн-форматі, а також аналізу проблем і перспектив такого навчання в умовах кризових ситуацій.

Тези містять аналітичні огляди впровадження мультимедійних технологій в освітній процес: створення дистанційних курсів, електронних підручників, навчально-методичних посібників, електронних словників, презентацій до занять, тестових матеріалів тощо. Окреслено типологію завдань у підручниках, принципи наступності та міжпредметної координації у викладанні мов та профільних дисциплін, а також інтеграцію цифрових ресурсів, інтернет-технологій, штучного інтелекту та сучасних технічних засобів у навчальний процес.

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/21682>

THE MULTIMODAL NATURE OF AUDIOVISUAL TRANSLATION

Maksym O.A., Yumrukuz A.A.

*Ukraine, Odesa, South Ukrainian National Pedagogical University
named after K.D. Ushynsky*

In recent decades, with the development of information technology, the volume of audiovisual products has increased, which, in the context of globalization, requires the improvement of methods and techniques of translation from a foreign language in order to ensure its accessibility to a multilingual student audience. In addition, transmission and perception educational information are now often carried out using a combination of modalities of perception, and not exclusively one of them. One of the brightest examples are the increasing use of the audiovisual form of transmission information that combines sound and image, because "the most complete understanding audiovisual information necessarily presupposes a great deal of involvement in interaction with the source of information" [1: 68]. Multimodality, as is known, goes back to the psychological nature of the modality of perception, which is understood as the activation of receptors of a certain sensory system when perceiving information. Scientists distinguish several separate types of modalities (tactile, olfactory, gustatory, auditory, visual), but with the addition of the prefix "multi", the main emphasis shifts to the totality of several modalities involved, and their further interaction. From the point of view of intercultural communication, speaking about the phenomenon of multimodality, we primarily mean a combination of visual and auditory (vocal) modalities. Also, in some foreign studies, the polymodal nature of the audiovisual discourse (J. Diaz-Cintas, D. Delabastita, Y. Gambier, K. Gottlieb, D. Kapsakis) correlates with the concept of multimedia", since the use of various modalities of perception of foreign language information involves the use of appropriate media tools. Within the framework of the study of the processes of translation activity of students studying at the faculties of foreign languages, it is more expedient, in our opinion, to understand multimodality as a set of effects on several receptor systems in the perception of educational information, especially in cases when it comes to the distance format of classes. Since the days of Soviet translation studies, the general theory and practice has numbered a large number of abstract models of translation: "theory of regular correspondences" (Y. Retsker), "situational (denotative) model" (V. Gak), "transformational model" (V. Rosenzweig, Y. Naida), "semantic model" (A. Shiryaev), "semantic-semiotic" (L. Barkhudarov), "theory of equivalence levels" (V. Komissarov), "information model" (R. Minyar-Beloruchev), "functional-pragmatic (dynamic) model" (A. Schweitzer), "internal code switching" (M. Zhinkin), etc. [1: 103].

Over time, the term "audiovisual translation" entered Ukrainian linguistics and translation studies, although it should be noted that for a long time theoretical and applied works were devoted to the study of film/video translation as a special type of translation activity aimed at translating films as finished works of art. As Y. Gambier rightly noted, the perception of the translation of audiovisual products only as a translation of written, literary, artistic or a kind of dramaturgical hinders the modern understanding of the essence of this type of translation, in which semiotic systems that are firmly connected with the textual component of the film have a significant impact on the result: "visual syntax, video sequence, noise and music sequence, significant inscriptions and so on" [3: 17]. Today, this is the view to this type of translation leaves out of the framework of scientific interests a significantthe volume of modern audiovisual content: serial or multimedia projects, animated commercials, immersive theatrical performances, video games, virtual talk shows, transmedia projects with a single plot and image base (comic/animated series/TV series/TV film/game project), etc., which, in turn, requires an understanding of "the basics of building a visual flow, and, accordingly, the language of cinema, the logic of constructing scripts, perceptual restrictions on joint perceptionin formation flows" [4: 21]. In modern translation studies, several areas have been formed, within the framework of which certain methodological approaches to the study of the process and result of translation have crystallized. We are impressed by the position of B. Wang, who distinguishes three such spheres: the microsphere, the mesosphere, and the macrosphere. The microsphere includes cognitive, structuralist, and linguistic approaches that focus on the cognitive processes involved in the creation of translation. The mesosphere encompasses pragmatic and communicative approaches that study mediation and communication in the context of a communicative situation. The macrosphere, the broadest of all, considers translation as a socio-cultural activity [5: 152–153]. Traditionally, research in the field of audiovisual translation in Ukraine has been carried out within the microsphere, but gradually the focus of researchers' attention is shifting to the mesosphere, which leads to a gradual transition from the text-centric to the communicative-functional paradigm. Taking into account the fact that when working with an audiovisual text, the student deals with a polymodal unity, in which the transmitted meanings are actualized with the help of visual, auditory, kinesthetic perceptual channels by means of modes of different semiotic nature, the communicative situation of audiovisual translation acquires a different influencing specificity.

References:

1. Горіна Ж.Д. Перекладацька діяльність як вид міжмовного та крос-культурного посередництва. *Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету*. Сер.: Педагогічні науки. Бердянськ: БДПУ, 2010. № 2. С. 102–108.
2. Chaume F. *Audiovisual Translation: Dubbing*. Manchester: St. Jerome Publishing. 2012. 228 p.

3. Gambier Yves. Multimedia, Multilingua: Multiple Challenges / Y. Gambier, H. Gottlieb. *(Multi) Media Translation: Concept, Practices, and Research* / ed. by Yves Gambier, Henrik Gottlieb. Amsterdam; Philadelphia : John Benjamins, 2001. Pp. 8–20.

4. Zabalbeasco P. The nature of the audiovisual texts and its parameters. *The Didactics of Audiovisual Translation* / ed. by J. Díaz-Cintas. 2008. Pp. 21–37.

5. Wang B. Exploring approaches to Interpreting Studies. From semiotic perspectives to multimodal analysis. *Chinese Semiotic Studies*. 2018. 14(2). P. 149–161. DOI 10.1515/css-2018-0010

USING AI-POWERED TOOLS AS A METHOD TO SIMPLIFY LANGUAGE TRAINING IN TIMES OF CRISIS: ETHICAL ASPECT

Opryshko N.O.

Ukraine, Kharkiv, Kharkiv National Automobile and Highway University

Artificial intelligence (AI) is rapidly transforming various sectors, and education is no exception. From adaptive learning platforms to AI-powered grading tools, the potential benefits of AI in education are vast. When it comes to language training, in particular mastering a second language in another country, AI-powered tools can become indispensable, especially during a crisis like the one Ukraine is currently facing. However, the deployment of these technologies raises profound ethical questions that must be addressed to ensure equitable and responsible implementation. This paper aims to delve into the ethical complexities surrounding AI in education, highlighting the potential pitfalls and proposing avenues for ethical development.

One of the most pressing ethical concerns is algorithmic bias. AI systems are trained on data, and if that data reflects existing societal biases, the AI will perpetuate and even amplify those biases. In education, this can lead to: discrimination in assessment (AI-powered grading systems may unfairly penalize students from certain demographic groups due to biased training data); unequal access to resources (AI-driven personalized learning platforms might prioritize certain student profiles, leading to unequal distribution of educational resources); reinforcement of stereotypes (AI systems might reinforce stereotypes about student abilities based on race, gender, or socioeconomic background).

To mitigate these risks, it is crucial, according to some educators and researchers, «to implement rigorous bias detection and mitigation techniques» [1] and ensure diverse and representative training data in order to establish transparent algorithmic auditing processes.

Another concern is data privacy and security. AI systems in education collect vast amounts of student data, including academic performance, personal information, and even biometric data. Risks typically associated with those can extend into a range of issues, including unauthorized access and misuse when student data could be vulnerable to breaches and misuse by third parties; surveillance and profiling, in case AI-powered surveillance systems could create detailed profiles of students, potentially infringing on

Тараненко В.В. ChatGPT ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ІННОВАЦІЇ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ.....	45
Уварова Т.Ю. ВАЖЛИВІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНІХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ У МОВНУ ПІДГОТОВКУ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ.....	47
Четверик В.К. ЧАТ-БОТИ ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ В ОПТИМІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ МОВ.....	49
Ященко А.А. ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ЯПОНСЬКИМ СТУДЕНТАМ НА ПРОСУНУТОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ.....	51
Arakelian R.O., Nikitenko O.S. CASE-STUDY IN LANGUAGE EDUCATION: CROSS-CULTURAL ASPECT.....	54
Boieva E.V., Bosak N.F. PEDAGOGICAL ASPECTS OF MEDIA EDUCATION ACTIVITIES.....	56
Viediarnikova T.V. LINGUO-CULTURAL COMPETENCE AS AN INTEGRAL COMPONENT OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING.....	59
Kopylova O.V., Titarenko O.O. DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL ORAL COMMUNICATION SKILLS IN FOREIGN STUDENTS OF ECONOMIC PROFILE.....	61
Mahdiuk O.V. THE USE OF TECHNOLOGIES FOR INTERCURRICULAR COORDINATION IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION.....	63
Maksym O.A., Yumrukuz A.A. THE MULTIMODAL NATURE OF AUDIOVISUAL TRANSLATION.....	65
Opryshko N.O. USING AI-POWERED TOOLS AS A METHOD TO SIMPLIFY LANGUAGE TRAINING IN TIMES OF CRISIS: ETHICAL ASPECT.....	67

Електронне наукове видання комбінованого використання
Можна використовувати в локальному та мережному режимах

**ВИКЛАДАННЯ МОВ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ**

МІЖПРЕДМЕТНІ ЗВ'ЯЗКИ

Тези XXVII Міжнародної
науково-практичної конференції

(5–6 червня 2025 року, м. Харків, Україна)

Українською, англійською мовами

Відповідальний за випуск – С. П. Домніч
Комп'ютерна верстка, макет – С. П. Домніч, Н. Г. Вялкова

Підписано до розміщення 02.06.2025. Формат 60x84/16.
Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. 3,95
Обсяг 1,8 Мб.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харків, 61022, майдан Свободи, 4.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3367 від 13.01.2009 р.